Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U001625

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-10-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернцова Олена Вадимівна

2. Cherntsova Olena Vadymivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.02

Назва наукової спеціальності: Російська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-10-2019

Спеціальність за освітою: російська мова та література

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.172.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05416998

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.51

Тема дисертації:

1. Дискурсивне варіювання когнітивної семантики слова: досвід інтегрального дослідження (на матеріалі дієслівних предикатів казаться, показаться, девербатива кажимость, парентези кажется)

2. Discourse variation of word cognitive semantics: the experience of integral research (based on verbal predicates казаться, показаться, deverbative кажимость, parenthesis кажется)

Реферат/анотація:

1. Об’єкт дослідження: дискурсивне варіювання когнітивної семантики слова в контекстах буденного, публіцистичного, наукового, художнього дискурсів. Мета: розроблення й апробування інтегрального методу дослідження дискурсивного варіювання когнітивної семантики слова. Методи: розроблений інтегральний, когнітивно-дискурсивний підхід полягає в поєднанні лінгвістичних методів аналізу – етимологічного, семантичного, синтаксичного, дискурсивного, когнітивного – та застосуванні нових параметрів – дискурсивний тип контексту, комунікативний тип контексту, комунікативний регістр, комунікативна (діалогічна / наративна) стратегія, інтенції суб’єкта, суб’єктна структура контексту та ін. Наукова новизна: розроблено новий теоретичний погляд на полісемію слів з семантикою когнітивної діяльності людини; уперше запропоновано лінгвокогнітивну модель, яка пояснює появу різних значень слова; з’ясовано роль кожного дискурсу та ‘його правил’ у створенні системи дискурсивних значень слова; доведено теоретичне

положення про те, що мовна семантика зумовлена як дискурсивною діяльністю суб'єкта, так і його пізнавальним (когнітивним) досвідом, його знаннями; реконструйовано ґештальт-сценарій досліджуваної концептуальної сфери; в термінах 'ґештальт, 'фон – фігура', 'фокусування – дефокусування' установлено кореляцію між когнітивним рівнем та рівнем поверхневої мовної семантики та схематично описано зрушення когнітивного фокусу, що лежать в основі побудови різних концептуалізацій (значень). Практичне значення: результати дослідження можна використовувати у викладанні лексикології, семантики, спеціальних курсів з когнітивної лінгвістики, когнітивної семантики, дискурсивного аналізу феноменів мови; вони можуть знайти застосування в лексикографічній практиці.

2. The object of research is the discourse variation of word cognitive semantics within the contexts of everyday, journalistic, scientific and fictional discourse. The aim of research was developing and verifying an integral research method of the discourse variation of word cognitive semantics. The research was carried out by combination the following methods: an integral, cognitive and discourse approach together with the linguistic methods of analysis – etymological, semantic, syntactic, discourse, cognitive; we applied new parameters – discourse context type, communicative context type, communicative register, communicative (dialogical / narrative) strategy, subject's intentions, subjective structure of context, etc. The scientific novelty of research: a new theoretical view on the polysemy of words with the semantics of human cognitive activity was developed; for the first time, a linguistic cognitive model was proposed to explain the emergence of different meanings of a word; conclusions were made about the role of each discourse and 'its rules' in the development of a system of discursive meanings of a word; the theoretical idea that linguistic semantics is driven by the subject's discourse activity as well as their cognitive experience and knowledge was verified; the Gestalt scenario of the conceptual sphere was reconstructed; in terms of 'Gestalt', 'Background – Figure', 'Focus – Defocus' a correlation between cognitive level and level of superficial linguistic semantics was established as well as the focus shifts, which underlies the construction of different conceptualizations/meanings, was schematically described. The practical significance of the research: its results can be used while teaching courses in lexicology, semantics, special courses in cognitive linguistics, cognitive semantics, discursive analysis of language phenomena; you can make use of it in lexicographic practice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернцова Олена Вадимівна

2. Cherntsova Olena Vadymivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернцова Олена Вадимівна

2. Cherntsova Olena Vadymivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванова Людмила Петрівна

2. Ivanova Ludmyla Petrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скоробогатова Олена Олександрівна
2. Skorobohatova Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яроцька Галина Сергіївна
2. Yarotska Galyna Sergiyivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради

Півторак Григорій Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Півторак Григорій Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.